

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOCZNIE
ul. Armii Krajowej 2A, 26-300 Opoczno, tel./fax. (044) 736-14-45

MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE OPOCZYŃSKIM
W 2008 ROKU (cz. I)

MARZEC 2009

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	7
II. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW	23
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	35
WNIOSKI	42

WSTĘP

Przestawiony „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim w 2008 roku” jest kolejną próbą analizy opoczyńskiego rynku pracy.

Celem niniejszego opracowania jest :

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy;
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo - kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność szkoleń;
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego;
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów;
- ułatwienie realizacji programów dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy 30 dużych grup zawodowych, 392 grup elementarnych oraz 1707 zawodów i specjalności określonych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2004 r., Nr 265, poz.2644, z późn. zm.). Ponadto przy monitoringu uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Raport o zawodach deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim opracowano na podstawie zaleceń metodologicznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz danych statystycznych zgromadzonych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie, dotyczących osób bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłaszanych ofert pracy według PKD.

Analizą poniższego raportu objęto:

- * załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 "Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy, stan na koniec 2008r.;
- * załącznik nr 3 sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności za 2008 rok;
- * rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z dnia 01.06.2007r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności;
- * ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 08 Nr 69, poz.415 z późn. zm.);
- * Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) obowiązującej na mocy rozporządzenia rady ministrów z dnia 24.12.2007r.;
- * dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności;

Metodologia powyższego opracowania ma za zadanie nakreślić obraz kształtowania się popytu na pracę i podaż zasobów pracy z uwagi na przekrój terytorialno-zawodowy oraz sformułowanie ocen, wniosków jak i krótkotrwałych prognoz dotyczących zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim w dobie spowolnienia gospodarczego wywołanego kryzysem gospodarczym zarówno na świecie, jak i w kraju.

Głównymi użytkownikami informacji z raportu Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są:

- Powiatowe i Wojewódzkie Urzędy Pracy,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej,
- Rządowe Centrum Studiów Strategicznych,
- Władze oświatowe wszelkich szczebli,

- Placówki naukowo-badawcze,
- OHP-y,
- Agencje zatrudnienia,
- Instytucje szkoleniowe,
- inne zainteresowane organy rządowe, samorządowe oraz organizacje pozarządowe i społeczno-polityczne.

Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie obejmuje swoim działaniem 8 gmin powiatu opoczyńskiego oraz miasto Opoczno i Drzewicę. W gminie Drzewica działa stały punkt potwierdzenia gotowości, natomiast w pozostałych 6 gminach w wyznaczonych punktach, osoby bezrobotne zgłaszają się w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez urząd pracy, w tym potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy, zgodnie z wymogami Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy po uwzględnieniu zmian obowiązujących od 01 lutego 2009 r. oraz standardów usług rynku pracy.

Skuteczność aktywizowania lokalnego rynku pracy, przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia oraz promocja zatrudnienia, wymaga współpracy wielu partnerów. Urzędy Pracy mają obowiązek koordynowania tychże usług świadczonych przez firmy prywatne, co dopuszcza Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r. (Dz.U. 08 Nr 69 poz. 415 z późn. zm.). Odnosi się to zarówno do pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, działalności szkoleniowej, które wspomagają jak i pobudzają do indywidualnej przedsiębiorczości i aktywności w zakresie poszukiwania pracy. Dotyczy to również programów zatrudnienia subsydiowanego, dającego zwiększone szanse na uzyskanie zatrudnienia w najbliższej przyszłości.

Działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy są finansowane ze środków Funduszu Pracy przyznane w ramach algorytmu z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z programów z rezerwy Ministra Pracy, programów z rezerwy Marszałka Województwa Łódzkiego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Wśród nich można wyróżnić:

- formę aktywną tzn. środki Funduszu Pracy przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, które są skierowane do pracodawców jak i osób bezrobotnych w postaci: prac interwencyjnych; robót publicznych; dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej; dofinansowania kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych; szkoleń; staży dla młodzieży; przygotowania zawodowego dorosłych; stypendiów w okresie nauki czy prac społecznie użytecznych;
- formę pasywną tzn. zasiłki dla osób bezrobotnych oraz inne świadczenia obligatoryjne dla osób pozostających w ewidencji PUP.

Prowadzenie prawidłowej polityki rynku pracy wymaga sprawnego systemu informacyjnego w tej dziedzinie. Obowiązujący obecnie w kraju system statystyczno-sprawozdawczy stanowi podstawowe źródło informacji o poziomie i strukturze bezrobocia, stosowanych aktywnych i pasywnych programach przeciwdziałania zjawisku bezrobocia i łagodzenia jego negatywnych skutków min. poprzez aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy. System ten zawiera wiele cennych informacji, które są niezbędne do analizy tego rynku, jest on jednak niewystarczający do zapewnienia bieżącej koordynacji szkolenia osób bezrobotnych jak i kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy. W związku z powyższym został wprowadzony do praktyki działań Powiatowych Urzędów Pracy „Monitoring Zawodów Deficytowych I Nadwyżkowych”.

I. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na koniec grudnia 2008 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie zarejestrowane były **4 402** osoby, w tym 2 414 kobiet. W porównaniu z końcem roku 2007 liczba ta zmalała o **1 687** osób. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy stopniowo ulegała zmniejszeniu i największy jej spadek odnotowano w lutym 2008r., tj. 6 277 osób, a najmniejszy w październiku 4 338 osób.

Efekt ten podyktowany był w dużej części migracją zarobkową naszych obywateli za granicę, wyłączeniem z ewidencji osób bezrobotnych z powodów przewidzianych Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jak również nie bez znaczenia był fakt posiadania przez PUP zdecydowanie większych środków na aktywizację bezrobotnych w porównaniu do 2007r. (5 743 604,- a kwota limitu projektów w ramach EFS wyniosła 1 990 308,-). W 2008r. kwota przyznanych środków wg algorytmu z rezerwy Ministra Pracy wyniosła **4 282 615** zł, a dodatkowo pozyskane środki z rezerwy Marszałka Województwa Łódzkiego, z rezerwy Ministra Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki wyniosły **6 290 334,-**. Po dokonaniu rozliczenia aktywnych form efektywność w postaci podjęć pracy na dzień 31 grudnia 2008r. wyniosła 649 miejsc.

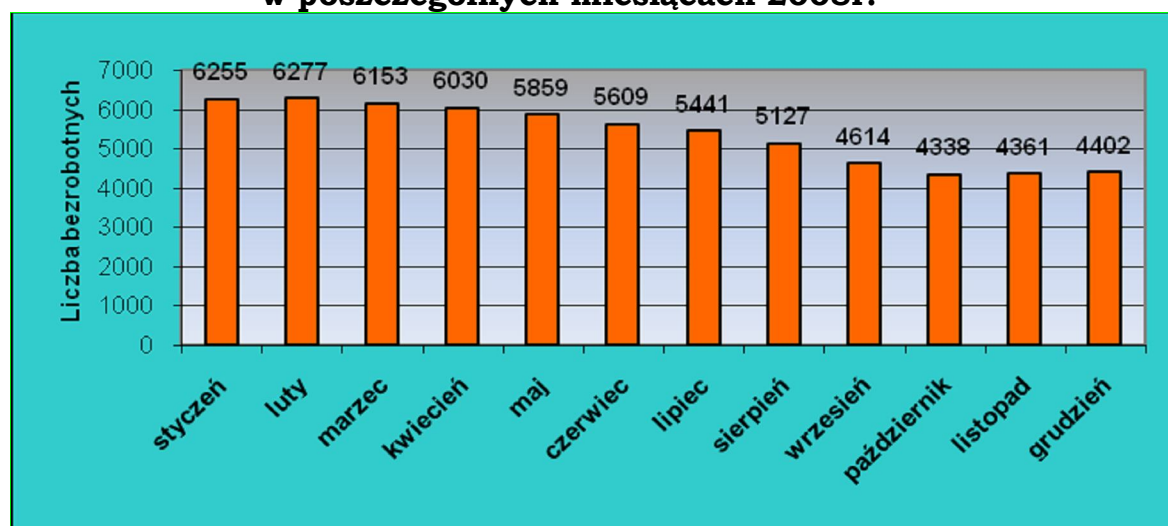
Porównanie stopniowego spadku osób zarejestrowanych w PUP w latach 2005-2008 obrazuje poniższa tabela 1, przedstawiająca liczbę osób pozostających w ewidencji osób bezrobotnych i poszukujących pracy na dzień 31 grudnia w omawianym okresie w odniesieniu do lat ubiegłych oraz wykres 1.

Tabela 1. Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Opocznie w latach 2005-2008 (stan na dzień 31.XII)

STAN BEZROBOCIA	OGÓŁEM ZAREJESTROWANI			
	2005R.	2006R.	2007R.	2008R.
1	2	3	4	5
Na dzień: 31 grudnia	<u>8 120</u>	<u>7 106</u>	<u>6 089</u>	<u>4 402</u>

Źródło: Opracowano na podstawie danych PUP Opoczno

Wykres 1. Liczba osób zarejestrowanych w PUP Opoczno w poszczególnych miesiącach 2008r.

Źródło: opracowanie własne PUP Opoczno

Stopa bezrobocia w powiecie opoczyńskim na koniec grudnia 2008 roku wynosiła **12,7%** i była niższa o 4,4% niż w analogicznym okresie w roku ubiegłym oraz wyższa o 1,7% od stopy bezrobocia w województwie łódzkim – **9,2%**, natomiast stopa bezrobocia w kraju kształtowała się na poziomie – **9,5%**. Zjawisko kształtowania się wysokości stopy bezrobocia w powiecie opoczyńskim, województwie i w kraju przedstawia poniższa tabela 2.

Tabela 2. Stopa bezrobocia w 2008r.

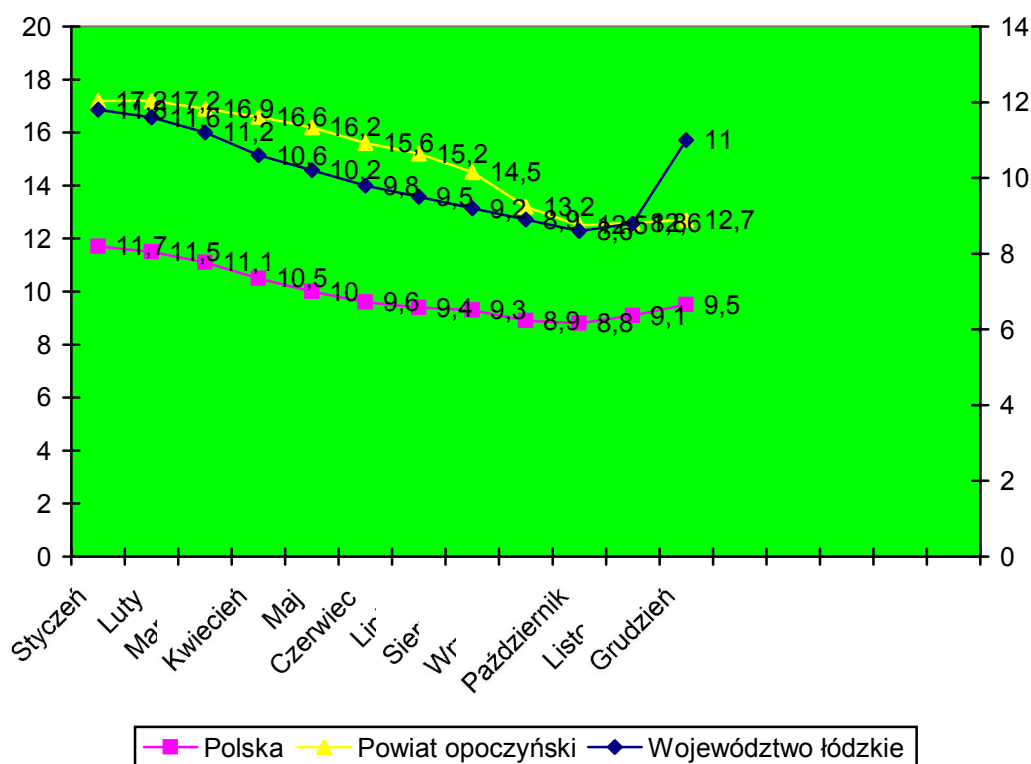
ROK 2008	POLSKA (%)	WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE (%)	POWIAT OPOCZYŃSKI (%)
1	2	3	4
Styczeń	11,7	11,8	17,2
Luty	11,5	11,6	17,2
Marzec	11,1	11,2	16,9
Kwiecień	10,5	10,6	16,6
Maj	10,0	10,2	16,2
Czerwiec	9,6	9,8	15,6
Lipiec	9,4	9,5	15,2
Sierpień	9,3	9,2	14,5
Wrzesień	8,9	8,9	13,2
Październik	8,8	8,6	12,5
Listopad	9,1	8,8	12,6
Grudzień	9,5	9,2	12,7

Źródło: dane GUS

Na podstawie przedstawionej tabeli można zaobserwować, że najwyższa stopa bezrobocia w powiecie opoczyńskim plasowała się w miesiącach **styczniu i lutym** 2008 r., tj. po 17,2%, a najniższa w **październiku** 12,5%.

Poniższy wykres 2 przedstawia kształtowanie się stopy bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2008 roku w powiecie opoczyńskim w porównaniu do województwa łódzkiego i kraju.

Wykres 2. Kształtowanie się stopy bezrobocia w 2008r.

Źródło: opracowanie własne PUP Opoczno, GUS

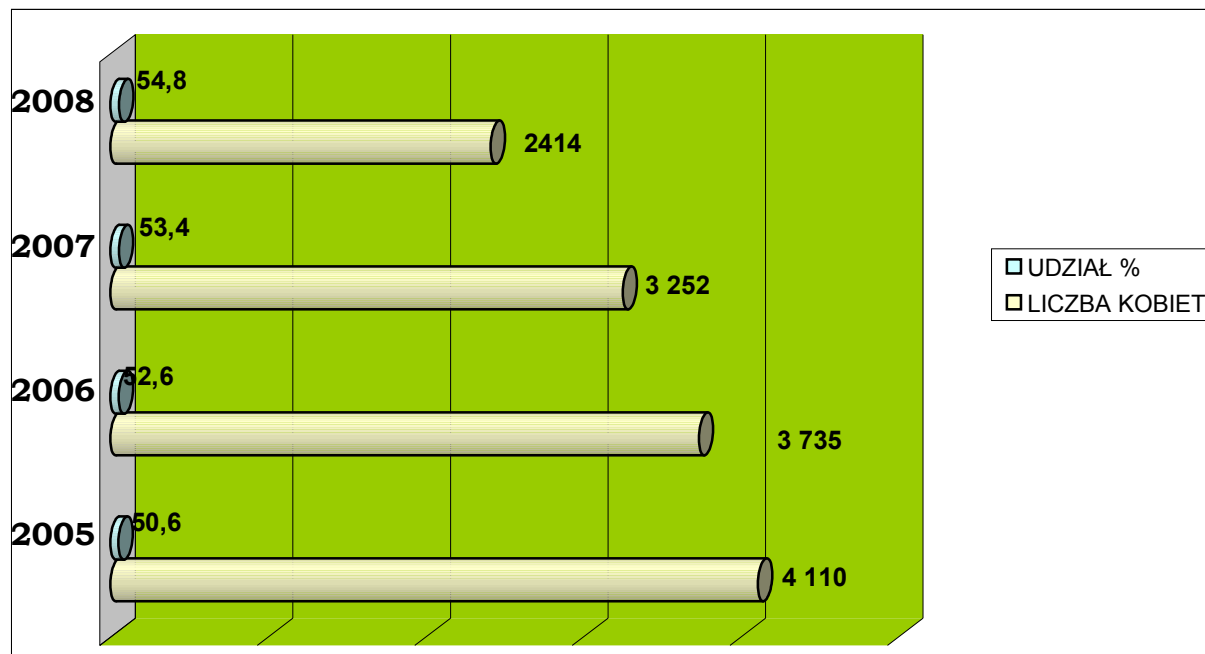
Na koniec 2008 roku liczba zarejestrowanych kobiet wyniosła **2 414** osób, tj. **54,8%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Dla porównania na koniec roku 2007 udział bezrobotnych kobiet wyniósł 53,4%, co oznacza że był on niższy o 1,4 punktu procentowego od wyliczonego w 2008r. Przedstawia to poniższa tabela 3.:

Tabela 3. Procentowy udział zarejestrowanych kobiet w PUP Opoczno w latach 2005-2008

OKRESY	LICZBA KOBIET	UDZIAŁ %
1	2	3
2005	4 110	50,6
2006	3 735	52,6
2007	3 252	53,4
2008	2 414	54,8

Źródło: opracowanie własne PUP Opoczno

Wykres 3. Procentowy udział zarejestrowanych kobiet w PUP Opoczno w latach 2005-2008

Źródło: opracowanie własne PUP Opoczno

W 2008 roku w Urzędzie Pracy w Opocznie zarejestrowało się („napływ”) **5 937** osób, które uzyskały status osoby bezrobotnej. W porównaniu do 2007 roku liczba ta zmalała o 1 209 osób.

W 2008r. wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych **7 624** osoby i było to w porównaniu do 2007r. mniej o **539** osób.

Na opoczyńskim rynku pracy do 2007r. można było zaobserwować systematyczny wzrost liczby osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy, jednak stan na 31.12. 2008r. w porównaniu z rokiem ubiegłym wykazuje spadek tej liczby o 658 osób.

- w 2005r. – wyłączono **3 890** osób;
- w 2006r. – wyłączono **4 516** osób;
- w 2007r. – wyłączono **4 525** osób;
- w 2008r. – wyłączono **3 876** osób z powodu podjęcia pracy.

„Odpyływ” jak i **„Napływy”** mają bezpośredni wpływ na kształtowanie się zmian w poziomie zjawiska bezrobocia.

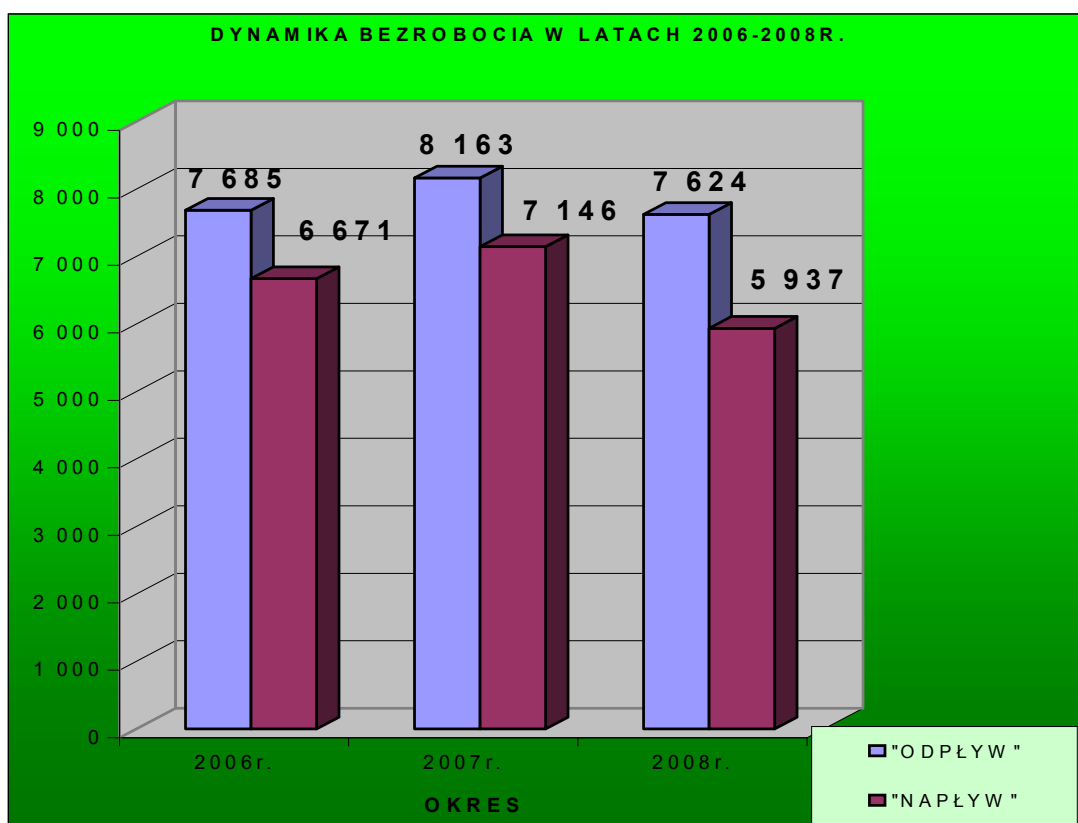
Tabela 4. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w PUP Opoczno w roku 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	BEZROBOTNI		
	NOWO ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"	WYREJESTROWANI "ODPŁYW"	PODJĘCIA PRACY
1	2	3	4
Styczeń	553	387	226
Luty	472	450	282
Marzec	448	572	313
Kwiecień	530	653	401
Maj	469	640	417
Czerwiec	438	688	346
Lipiec	467	635	303
Sierpień	427	741	357
Wrzesień	534	1047	403
Październik	547	823	344
Listopad	538	515	261
Grudzień	514	473	214
RAZEM	<u>5 937</u>	<u>7 624</u>	<u>3 867</u>

Źródło: opracowanie własne PUP Opoczno

Dynamikę bezrobocia w latach 2006-2008 roku obrazuje poniższy wykres 4.:

Wykres 4. Dynamika bezrobocia w latach 2006-2008

Źródło: opracowanie własne PUP

Spośród rejestrujących się bezrobotnych w 2008 roku 1 066 osób rejestrowało się po raz pierwszy, natomiast 4 871 wróciło do ewidencji po raz kolejny. Struktura „odpływu” z bezrobocia na koniec 2008r. wynikała z podjęć pracy – 3 867 osób, w tym z podjęcia pracy subsydiowanej – 856, tj.: prac interwencyjnych – 290 osób; robót publicznych – 191; oraz „odpływ” z tytułu nie potwierdzenia swojej gotowości do podjęcia pracy – 1 891 osób.

Rozpatrując osoby bezrobotne, zarejestrowane wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, najczęściej pochodziło z takich obszarów jak (podano w kolejności malejącej):

- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne - 782 ,
- przetwórstwo przemysłowe - 238,
- handel hurt. i detal., naprawa pojazd. samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego - 91,
- budownictwo - 86,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gosp. - 47,
- edukacja - 34,
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała - 29,
- transport, gospodarka magazynowa i łączność - 25,
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna - 22,
- hotele i restauracje - 16,
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo - 11, oraz
- działalność niezidentyfikowana.

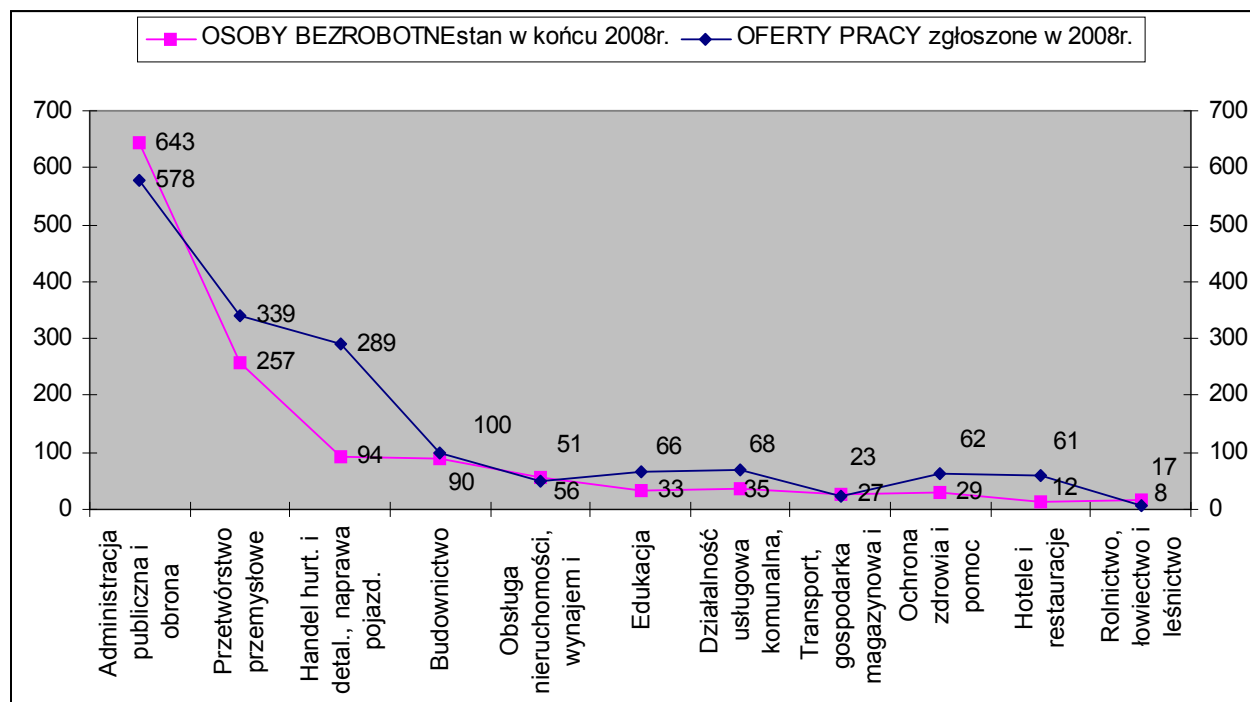
Podobnie było w tych działach PKD w odniesieniu do zgłoszonych ofert pracy w ciągu całego okresu sprawozdawczego. (Tabela 5):

Tabela 5. Bezrobotni zarejestrowani wg ostatniego miejsca pracy i liczba ofert pracy

SEKCJA PKD	OSOBY BEZROBOTNE stan w końcu 2008r.	OFERTY PRACY zgłoszone w 2008r.
1	2	3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	643	578
Przetwórstwo przemysłowe	257	339
Handel hurt. i detal., naprawa pojazd. samochod. motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	94	289
Budownictwo	90	100
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gosp.	56	51
Edukacja	33	66
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	35	68
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	27	23
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	29	62
Hotele i restauracje	12	61
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	17	8

Źródło: ZAŁĄCZNIK 2 do sprawozdania MPiPS-01

Wykres 5. Bezrobotni zarejestrowani wg ostatniego miejsca pracy i liczba ofert pracy

Źródło: opracowanie własne PUP Opoczno

Większą część liczby zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby, które posiadają zawód. Osoby bezrobotne, które nie posiadają zawodu, to osoby głównie z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niższym a także średnim ogólnokształcącym, które po ukończeniu szkoły nie nabyły jeszcze odpowiednich kwalifikacji zawodowych lub nie pracowały w danym zawodzie przez co najmniej pół roku.

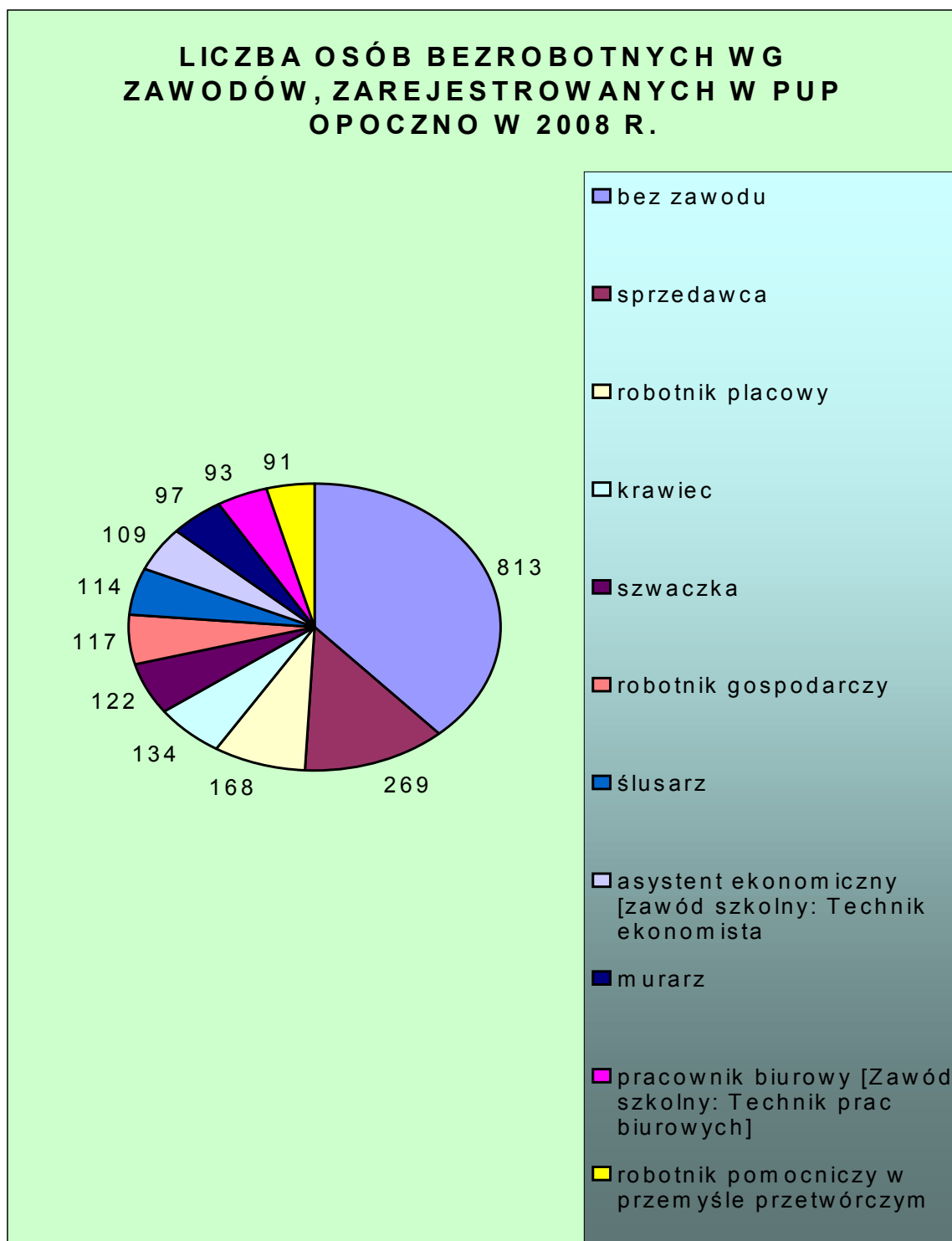
W końcu roku 2008r. w ewidencji Urzędu Pracy zarejestrowanych było **1 145** osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. W porównaniu do roku 2007 poziom tej rejestracji spadł o **418** osób.

Liczbę osób zarejestrowanych wg zawodów w powiecie opoczyńskim na koniec roku 2008 obrazuje poniższy wykres 6.

Można zauważyć, że największą część osób będących w ewidencji bezrobotnych stanowią osoby „Bez zawodu” – 18,47%, w dalszej kolejności są to głównie sprzedawcy, którzy stanowią 6,11% ogółu zarejestrowanych w PUP; robotnicy placowi – 4,19%; krawcy – 3,04%, szwaczki – 2,77%; robotnicy gospodarczy – 2,66%, ślusarze – 2,59%,

asystenci ekonomiczni – 48%, murarze – 2,20%; pracownicy biurowi – 2,11%, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 2,07%.

Wykres 6. Liczba osób bezrobotnych wg zawodów zarejestrowanych w PUP Opoczno w 2008r.

Źródło: Opracowanie własne PUP

Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie opoczyńskim na koniec 2008 roku dotyczyła głównie takich dużych grup jak:

- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy;
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach;
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń;
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy;
- pracownicy usług osobistych i ochrony;
- górnicy i robotnicy budowlani;
- średni personel techniczny;
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie;
- pracownicy pozostałych specjalności;
- pracownicy obsługi biurowej;
- pozostali specjaliści
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia;
- robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni;
- operatorzy i monterzy maszyn;
- rolnicy;
- kierowcy i operatorzy pojazdów; oraz
- operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych.

Porównanie kształtowania się napływu bezrobotnych wg zawodów w powiecie opoczyńskim w 2008r, w stosunku do roku 2007, przedstawia poniższa tabela 6.:

Tabela 6. Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie opoczyńskim

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					razem	kobiety
1	000000	Bez zawodu	1354	756	329	215
2	522107	Sprzedawca	282	247	11	10
3	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	215	180	61	52
4	311502	Technik mechanik	141	10	19	1
5	743604	Szwaczka	141	140	2	2
6	722204	Ślusarz	137	5	3	0
7	914103	Robotnik gospodarczy	137	61	2	2
8	743304	Krawiec	121	107	5	3
9	916201	Robotnik placowy	110	9	0	0
10	931301	Robotnik budowlany	109	4	0	0
11	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	107	0	16	0
12	712102	Murarz	101	0	1	0
13	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	99	49	2	1
14	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	90	75	7	6
15	512201	Kucharz	85	68	3	2

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-II/P-2 zaleceń metodycznych monitoringu

Na podstawie danych przedstawionych w powyższej tabeli największa skala napływu osób nowo zarejestrowanych przeważała w zawodach takich, jak: sprzedawca – 4,75% w stosunku do ogółu napływu osób do bezrobocia wg zawodów, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]- 3,62%, technik mechanik – 2,37%, szwaczka – 2,37%, ślusarz – 2,31%, robotnik gospodarczy – 2,31%, krawiec – 2,04%, robotnik placowy – 1,85%, robotnik budowlany – 1,84%, mechanik pojazdów samochodowych – 1,8%, murarz – 1,7%, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 1,67%, pracownik biurowy – 1,52% i kucharz – 1,43%.

Wśród napływu osób bezrobotnych wg posiadanego zawodu, największą z przedstawionych powyżej grup w podziale na udział kobiet stanowiły grupy:

- bez zawodu – 756 kobiet, tj. 25,34% ogółu napływu kobiet do ewidencji PUP - 2983 osoby;
- sprzedawca – 8,28%;
- asystent ekonomiczny – 6,03%;
- szwaczka – 4,69%;
- krawiec – 3,59%;
- pracownik biurowy – 2,51%;
- kucharz – 2,28%;
- robotnik gospodarczy – 2,04%;
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 1,64%.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie w powiecie opoczyńskim w 2008 roku.

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie to te, które cechuje największy wskaźnik długotrwałego bezrobocia. Jest to stosunek liczby bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie.

Poddając analizie tablice statystyczne rankingu zawodów, które generują długotrwałe bezrobocie wynika, że w powiecie opoczyńskim były to zawody z grupy: nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy; kierownicy małych przedsiębiorstw; robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych robotnicy poligraficzni i pokrewni; pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach; robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie; górnicy i robotnicy budowlani; pracownicy obsługi biurowej; ogrodnicy; modelki, sprzedawcy i demonstratorzy; specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia.

Tabela 7. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie opoczyńskim w 2008 roku

Lp.	Kod grupy zawodów (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych)
1	2	3	4
1.	33	nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	1,0000
2.	13	kierownicy małych przedsiębiorstw	1,0000
3.	73	robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,5063
4.	91	pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,4967
5.	93	robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4739
6.	71	górnicy i robotnicy budowlani	0,4571
7.	41	pracownicy obsługi biurowej	0,4504
8.	62	ogrodnicy	0,4286
9.	52	modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,4286
10.	22	specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	0,4074

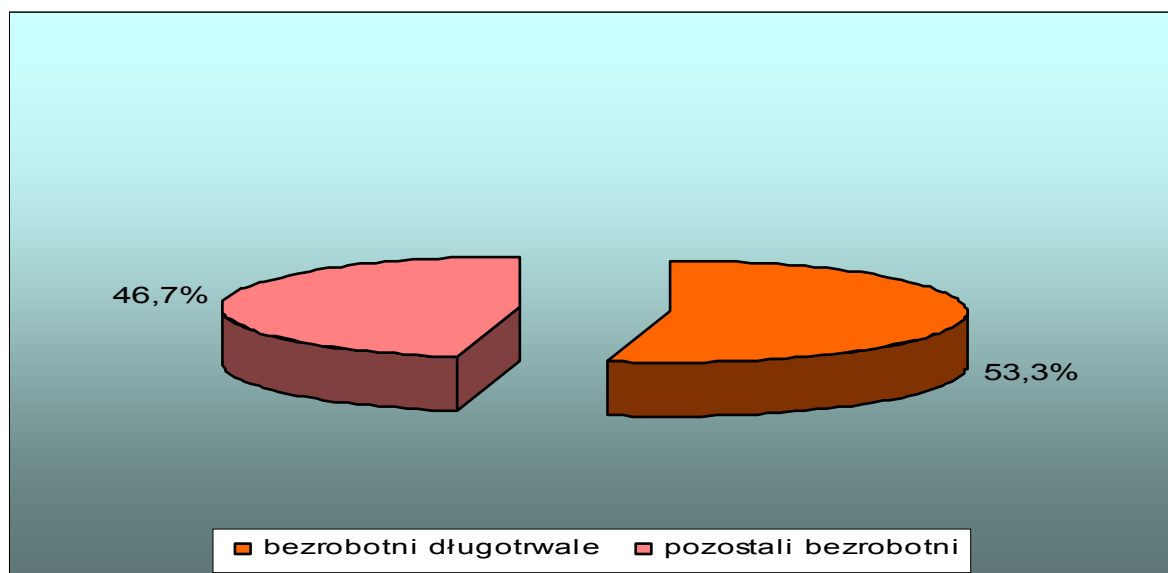
Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-II/P-7 zaleceń metodycznych monitoringu

Poddając analizie grupę 239 zawodów według kodu czterocyfrowego, które generują długotrwałe bezrobocie w powiecie, 19 z nich, to zawody

mające wskaźnik długotrwałego bezrobocia 100%, natomiast 79 zawodów posiadało wskaźnik 0%.

Te dwie grupy zawodów nie są istotne, ponieważ osiągnięty wskaźnik tak 100% jak i 0% dotyczy małych liczebnie grup osób bezrobotnych w danych zawodach. W grupie pozostałych 141 zawodów generujących długotrwałe bezrobocie wskaźnik waha się między 2% a 80%. Poniższy wykres 7. przedstawia procentowy udział ze względu na liczebność grupy bezrobotnych, w tym bezrobotnych długotrwałe (tzn. pozostających w rejestrze osób bezrobotnych powyżej 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego).

Wykres 7. Udział osób długotrwałe bezrobotnych wśród ogółu osób zarejestrowanych (stan na koniec 2008r.)

Źródło: opracowanie własne PUP Opoczno

Zjawisko długotrwałego bezrobocia jest jednym z najgroźniejszych, występujących na rynku pracy. Stwarza ono między innymi zagrożenie patologią społeczną, zmniejsza szanse na znalezienie pracy, często prowadzi do degradacji materialnej i społecznej jednostki i jej rodziny.

W końcu 2008r. liczba długotrwałe bezrobotnych osiągnęła wielkość 2 346 osób, w tym 1 349 kobiet i była w stosunku do końca roku 2007r. o 1 061 osób niższa. W strukturze długotrwałe bezrobotnych przeważają osoby w granicach wiekowych od 45 do 54 lat.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW

Podstawowym warunkiem poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia.

W 2008 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie wpłynęło łącznie 1 672 oferty pracy. Jest to o 340 ofert pracy mniej w stosunku do analogicznego okresu z 2007 roku (2 012 ofert pracy), (Tabela 8).

Tabela 8. Oferty pracy złożone w 2008 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Oferty pracy
1	2	3
1	Kierownik działu marketingu i sprzedaży	1
2	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej, gdzie indziej niesklasyfikowany	1
3	Administrator systemów komputerowych	2
4	Specjalista zastosowań informatyki	1
5	Inżynier budownictwa-budownictwo ogólne	2
6	Pozostali inżynierowie elektrycy	2
7	Specjalista ochrony środowiska	1
8	Lekarz weterynarii	1
9	Fizjoterapeuta	5
10	Położna	1
11	Nauczyciel geografii	1
12	Nauczyciel języka obcego	4
13	Nauczyciel języka polskiego	1
14	Nauczyciel religii	2
15	Nauczyciel techniki	1
16	Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	1
17	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	1
18	Nauczyciel nauczania początkowego	2
19	Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	1
20	Nauczyciel techniki w szkole podstawowej	1
21	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	1
22	Nauczyciel przedszkola	4
23	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	6
24	Specjalista do spraw rachunkowości	1
25	Specjalista do spraw kadr	4
26	Specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży)	5
27	Archiwista	5

28	Pedagog	2
29	Filolog – filologia obcojęzyczna	2
30	Projektant wzornictwa przemysłowego	1
31	Specjalista administracji publicznej	1
32	Laborant chemiczny	1
33	Technik geodeta	4
34	Technik budownictwa	4
35	Technik elektryk	7
36	Technik mechanik	6
37	Grafik komputerowy	2
38	Kreślarz techniczny	3
39	Technik informatyk	2
40	Pozostali inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	1
41	Optyk okularowy [zawód szkolny: Technik optyk]	1
42	Asystentka stomatologiczna	2
43	Masażysta [zawód szkolny: Technik masażysta]	2
44	Technik fizjoterapii	3
45	Terapeuta zajęciowy	4
46	Instruktor nauki jazdy	2
47	Agent ubezpieczeniowy	1
48	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	6
49	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	10
50	Zaopatrzeniowiec	4
51	Asystent bankowości	3
52	Pozostali pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2
53	Spedytor [zawód szkolny: Technik spedytor]	2
54	Pracownik administracyjny	122
55	Księgowy	7
56	Opiekun w domu pomocy społecznej	11
57	Opiekunka środowiskowa	3
58	Pracownik socjalny	1
59	Lektor	1
60	Instruktor rekreacji ruchowej	3
61	Archiwista zakładowy	1
62	Bibliotekarz	5
63	Sekretarka	2
64	Maszynistka	1
65	Asystent rachunkowości	2
66	Fakturzystka	1
67	Pozostali pracownicy do spraw finansowo- statystycznych	1
68	Magazynier	43
69	Listonosz	2
70	Ekspedient pocztowy	2
71	Pracownik biurowy	97
72	Pracownik do spraw osobowych	4

73	Kasjer biletowy	1
74	Asystent usług pocztowych	2
75	Recepcjonista	2
76	Rejestratorka medyczna	5
77	Intendent	4
78	Kucharz	21
79	Kucharz małej gastronomii	1
80	Bufetowy [barman]	8
81	Kelner	10
82	Opiekunka dziecięca	1
83	Opiekunka domowa	1
84	Fryzjer	4
85	Kosmetyczka	7
86	Pozostali fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1
87	Pracownik ochrony mienia i osób	4
88	Ekspedient w punkcie usługowym	1
89	Sprzedawca	147
90	Sprzedawca w stacji paliw	3
91	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	1
92	Ogrodnik producent nasion	1
93	Ogrodnik – uprawa roślin ozdobnych	2
94	Robotnik leśny	2
95	Górnik odkrywkowej eksploatacji złóż	1
96	Kamieniarz	10
97	Murarz	19
98	Betoniarz	4
99	Cieśla	1
100	Konserwator budynków	1
101	Dekarz	9
102	Glazurnik	10
103	Tynkarz	3
104	Monter izolacji budowlanych	2
105	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	2
106	Monter instalacji gazowych	2
107	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	3
108	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	2
109	Monter rurociągów przemysłowych	1
110	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2
111	Malarz budowlany	2
112	Lakiernik wyrobów drewnianych	1
113	Spawacz ręczny gazowy	9
114	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	2
115	Blacharz samochodowy	4
116	Blacharz budowlany	5
117	Monter konstrukcji stalowych	1

118	Ślusarz	10
119	Frezer	12
120	Szlifierz metali	2
121	Tokarz	6
122	Mechanik samochodów osobowych	6
123	Mechanik pojazdów samochodowych	13
124	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	1
125	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	1
126	Elektromonter instalacji elektrycznych	2
127	Monter elektronik – sprzęt komputerowy	1
128	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych [telemonter]	1
129	Sortowacz – brakarz ceramiki	5
130	Szklifierz ceramiki	4
131	Drukarz sitodrukowy	1
132	Garmażer	3
133	Rozbieracz - wykrawacz	4
134	Rzeźnik wędliniarz	10
135	Cukiernik	5
136	Piekarz	16
137	Sortowacz materiałów drzewnych	1
138	Stolarz	9
139	Stolarz meblowy	1
140	Pilarz	1
141	Szlifierz materiałów drzewnych	2
142	Tkacz	1
143	Krawiec	1
144	Krojący	2
145	Szwaczka	31
146	Tapicer	1
147	Operator koparek i zwałowarek	7
148	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń metalurgicznych	6
149	Operator maszyn do produkcji drutów i prętów	1
150	Operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych	46
151	Wypalacz wyrobów ceramicznych	3
152	Pozostali operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego	19
153	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	8
154	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	10
155	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	8
156	Operator linii do belowania makulatury	3
157	Palacz kotłów parowych	1
158	Operator automatów spawalniczych	1
159	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	1
160	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	10

161	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	2
162	Operator urządzeń do cięcia folii i płyt	1
163	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	1
164	Operator urządzeń do klejenia elementów odzieży	1
165	Monter aparatury rozdzielczej i kontrolnej energii elektrycznej	1
166	Monter mebli	2
167	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	3
168	Kierowca samochodu osobowego	10
169	Kierowca autobusu	3
170	Kierowca samochodu ciężarowego	12
171	Kierowca ciągnika rolniczego	2
172	Operator sprzętu do robót ziemnych	2
173	Pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	1
174	Kierowca operator wózków jezdniowych	5
175	Pokojowa [w hotelu]	2
176	Pomoc kuchenna	22
177	Salowa	8
178	Sprzątaczk	25
179	Pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	1
180	Maglarz	2
181	Robotnik gospodarczy	381
182	Czyściciel pojazdów	1
183	Operator myjni	5
184	Goniec	1
185	Dozorca	2
186	Portier	3
187	Szatniarz	2
188	Sortowacz surowców wtórnych	2
189	Robotnik placowy	36
190	Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	2
191	Robotnik torowy	1
192	Robotnik budowlany	48
193	Konserwator części	4
194	Pakowacz	4
195	Sortowacz	1
196	Pomoc krawiecka	1
197	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	20
198	Ładowacz	1
199	Robotnik magazynowy	4
Ogółem		1 672

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-I/P-3 zaleceń metodycznych monitoringu

Z analizy przedstawionego powyżej zestawienia wynika, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło na następujące stanowiska pracy:

- 1) Robotnik gospodarczy- 381
- 2) Sprzedawca - 147
- 3) Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)-122
- 4) Pracownik biurowy(zawód szkolny: Technik prac biurowych)- 97
- 5) Robotnik budowlany – 48
- 6) Operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych – 46
- 7) Magazynier - 43
- 8) Robotnik placowy- 36
- 9) Szwaczka – 31
- 10) Sprzątaczką - 25
- 11) Kucharz – 21
- 12) Murarz - 19
- 13) Mechanik pojazdów samochodowych - 13
- 14) Kierowca samochodu ciężarowego – 12
- 15) Frezer – 12
- 16) Glazurnik - 10
- 17) Kierowca samochodu osobowego – 10
- 18) Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy – 10
- 19) Rzeźnik wędliniarz – 10
- 20) Ślusarz – 10

Oferty pracy na stanowiska pracowników fizycznych, tj, robotnik gospodarczy, placowy, budowlany, pracownik administracyjny i biurowy były najczęściej ofertami wynikającymi z realizacji form aktywnych: staży i przygotowania zawodowego.

Najmniej ofert pracy wg sekcji PKD, zostało złożonych na następujące grupy stanowisk pracy:

- 1) Pośrednictwo finansowe,
- 2) Transport, gospodarka magazynowa i łączność,
- 3) Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo,
- 4) Górnictwo,
- 5) Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę,

a najwięcej z sekcji PKD:

- 1) Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- 2) Przetwórstwo przemysłowe,
- 3) Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego,
- 4) Budownictwo,
- 5) Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała
- 6) Hotele i restauracje.

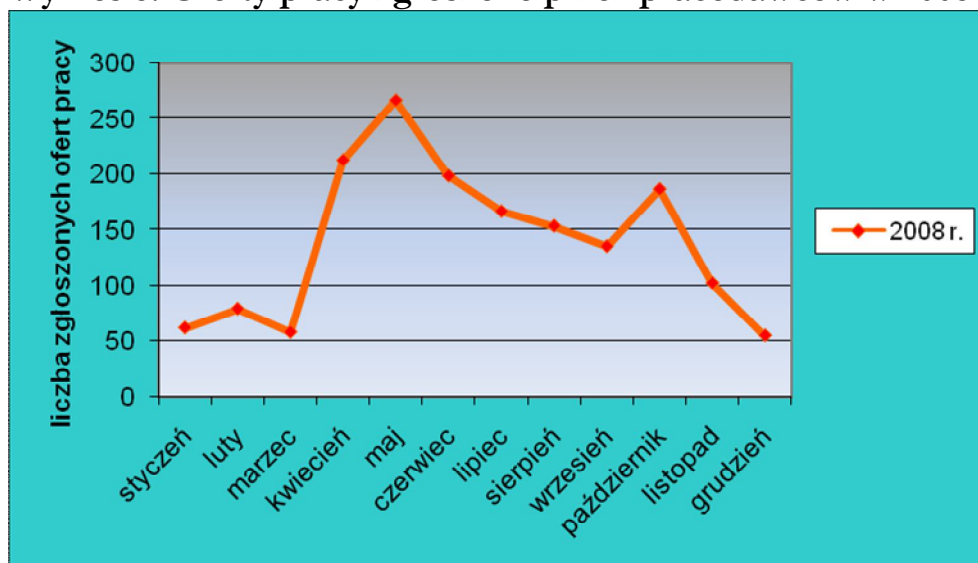
Porównanie liczby zgłaszanych ofert pracy w odniesieniu do roku 2007 przedstawia poniższa tabela 9 i wykres 8.

Tabela 9. Liczba ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców w latach 2007- 2008

Okres	2007 r.	2008 r.	Spadek/wzrost w porównaniu do 2007 r.
styczeń	91	62	-29
luty	148	79	-69
marzec	276	58	-218
kwiecień	243	212	-31
maj	216	266	50
czerwiec	187	198	11
lipiec	189	166	-23
sierpień	255	153	-102
wrzesień	154	135	-19
październik	116	186	70
listopad	85	102	17
grudzień	52	55	3
RAZEM	2012	1672	- 340

Źródło: opracowanie własne PUP Opoczno

Wykres 8. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w 2008r.

Źródło: opracowanie własne PUP Opoczno

Oferty pracy złożone w 2008 roku wg grup zawodowych przedstawia Tabela 10.:

Tabela 10. Oferty pracy złożone w 2008 roku wg grup zawodowych

Lp.	Grupy zawodowe	Oferty pracy zgłoszone do PUP		Wzrost (+) Spadek (-) do 2007r.	
		2007	2008	liczba	%
1	2	4	5	6	7
	Ogółem	2012	1672	+382	23%
1.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2	2	0	0%
2.	Specjaliści	94	62	-32	-34%
3.	Technicy i inny średni personel	296	226	-70	-24%
4.	Pracownicy biurowi	237	165	-72	-30%
5.	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	225	214	-11	-5%
6.	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	7	5	- 2	-29%

7.	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	271	249	-22	-8%
8.	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	260	170	-90	-35%
9.	Pracownicy przy pracach prostych	620	579	-41	-7%

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-II/P-3 zaleceń metodycznych monitoringu

Powyższa tabela zawiera wszystkie oferty pracy, które wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie w ciągu roku kalendarzowego 2008, uszeregowane według grup zawodowych. W porównaniu do ofert założonych w roku ubiegłym można zaobserwować ich dość znaczny spadek.

W przedstawionym opracowaniu dokonano analizy 6 najliczniejszych pod względem ilości ofert pracy, grup zawodowych:

1. Pracownicy przy pracach prostych (579 ofert). Spośród tej grupy zawodów najwięcej miejsc pracy oferowanych było robotnikom gospodarczym (381 ofert, które stanowiły 22,79% ogółu ofert pracy) oraz robotnikom budowlanym (48 ofert pracy, tj. 2,87% ogółu ofert pracy), operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych (46 ofert pracy, tj. 2,75%), robotnik placowy (36 ofert, tj. 2%), sprzątaczką (25 ofert – 1,5%), pomoc kuchenna (22 oferty, tj. 1,3%). Było to zatrudnienie głównie w ramach form subsydiowanych.

2. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (249 ofert pracy), z których dominowały oferty pracy w zawodzie szwaczka (31 oferty, tj. 1,85% ogółu ofert pracy), murarz (19 ofert – 1,14%) , piekarz (16 ofert – 0,96%), mechanik pojazdów samochodowych (13 ofert – 0,78%), frezer (12 ofert – 0,72%), kamieniarz (10 ofert – 0,6%), glazurnik (10 ofert – 0,6%), ślusarz (10 ofert – 0,6%), rzeźnik wędliniarz (10 ofert pracy , tj. 0,6%). Zatrudnienie w zawodzie szwaczka oferował głównie zakład pracy z terenu miasta, w ramach jednej z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, tj. wyposażenia stanowiska pracy oraz mniejsze szwalnie z terenu powiatu opoczyńskiego. Pozostałe oferty z tej grupy zawodowej, były zgłaszane przez małych przedsiębiorców z terenu powiatu.

3. Technicy i inny średni personel (226 ofert pracy) – przede wszystkim dla pracowników administracyjnych (122 oferty pracy, co stanowiło 7,3% ogółu ofert pracy), opiekunów w domu pomocy społecznej (11 ofert, tj. 0,66% ogółu) i przedstawicieli handlowych (10 ofert, tj. 0,6%). Oferty dla pracowników administracyjnych oferowane były najczęściej w ramach prac subsydiowanych, głównie w jednostkach samorządowych.

4. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (214 ofert pracy) – najwięcej ofert było złożonych w zawodzie sprzedawca (147 ofert, tj. 8,8% ogółu ofert pracy) oraz kucharz (21 ofert pracy, tj. 1,26% ogółu ofert) i kelner (10 ofert – 0,6% wszystkich ofert pracy).

5. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (170 ofert pracy), z których dominowali operatorzy urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych (46 ofert pracy, tj. 2,75% ogółu ofert pracy)- wymienione miejsca pracy oferowały zakłady ceramiczne, działające na terenie powiatu opoczyńskiego oraz hurtownie prowadzące sprzedaż tego asortymentu, jak i wykonujący na zamówienie wystawy dekoracji ściennych i podłogowych.

5. Pracownicy biurowi (165 ofert pracy) – głównie były to propozycje dla pracowników biurowych (97 ofert pracy, tj. 5,8% ogółu ofert pracy) i magazynierów (43 oferty – 2,57 ogółu ofert).

Tabela 11. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie opoczyńskim w 2008 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazw grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1	2	3	4
1	8141	Operator urządzeń do obróbki drewna	2,1666
2	8142	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej	2,0000
3	3481	Pracownicy archiwów	1,3332
4	9142	Myjący pojazdy i szyby	1,0000
5	3482	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	0,8332
6	8121	Operatorzy maszyn i urządzeń metalurgicznych	0,6667

7	3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	0,5571
8	2431	Archiwiści i muzealnicy	0,4166
9	3461	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,3846
10	8111	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	0,3809
11	3475	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	0,3333
12	8154	Operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów	0,3333
13	3118	Kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni	0,3333
14			
15	8285	Monterzy wyrobów z drewna	1,3332
16	3311	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	1,3332
17	3431	Pracownicy administracji, sekretarze i pokrewni	1,0699
18	4213	Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych zawod szkolny: Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych	0,3332
19	3472	Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni	0,3332
20	7435	Krojczowie	0,3332
21	2139	Informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3332
22	4214	Inkasenci i poborcy	0,3332
23	4222	Recepcjoniści i rejestratorzy	0,2916
24	5121	Pracownicy usług domowych i pokrewni	0,2666
25	8132	Operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego (zwód szkolny: Operator urządzeń przemysłu ceramicznego)	0,2437
26	2359	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2222
27	3223	Asystenci i technicy dentystyczni	0,2221
28	9141	Gospodarze budynków	0,2214

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-II/P-11 zaleceń metodycznych monitoringu

Analizując ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie opoczyńskim w 2008r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty według czterocyfrowego Kodu zawodów (patrz tabela 11) wynika,

że największe szanse na uzyskanie zatrudnienia ze wskaźnikiem szansy MAX mają:

- Architekci, urbaniści i pokrewni

Najmniejszy, zerowy wskaźnik szansy uzyskania oferty odnotowano dla zawodów należących do takich grup jak:

- Kierownicy małych przedsiębiorstw,
- Siły zbrojne,
- Rolnicy.

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Zawód deficytowy to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód zrównoważony to zawód, na który zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przy prowadzeniu analizy rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, pomocny jest wskaźnik intensywności nadwyżki bądź deficytu zawodów.

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe;
- $0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazują równowagę na rynku pracy);
- $W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

W powiecie opoczyńskim w ciągu 2007 roku w oparciu o ww. wskaźnik wyłoniono:

- **103 zawodów deficytowych** czyli takich, na które zapotrzebowanie na rynku pracy było większe w porównaniu z liczbą osób pozostających w ewidencji bezrobotnych w PUP Opoczno. Wśród tych zawodów **68 posiadało wskaźnik MAX**, czyli w odniesieniu do tych zawodów w 2008r. napływowi ofert pracy nie towarzyszył równoczesny napływ osób bezrobotnych. 30 zawodów deficytowych (według sześciocyfrowego kodu zawodów), uszeregowanych wg. wskaźnika intensywności nadwyżki(deficytu) zawodów, przedstawia Tabela 12.:

Tabela 12. Zawody deficytowe w powiecie opoczyńskim w 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2008 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2008 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w 2008 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1.	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,9167	0,0833	-0,8333	11,0000
2.	722301	Frezer	1,0000	0,1667	-0,8333	6,0000
3.	243101	Archiwista	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
4.	914202	Operator myjni	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
5.	343101	Pracownik administracyjny	10,1667	2,5000	-7,6667	4,0667
6.	419103	Pracownik do spraw osobowych	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
7.	322402	Technik fizjoterapii	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
8.	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
9.	914103	Robotnik gospodarczy	31,7500	11,4167	-20,3333	2,7810
10.	223903	Fizjoterapeuta	0,4167	0,1667	-0,2500	2,5000
11.	348202	Bibliotekarz	0,4167	0,1667	-0,2500	2,5000
12.	713101	Dekarz	0,7500	0,3333	-0,4167	2,2500
13.	413103	Magazynier	3,5833	1,7500	-1,8333	2,0476
14.	232108	Nauczyciel języka obcego	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
15.	311104	Technik geodeta	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
16.	414101	Listonosz	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
17.	713201	Glazurnik	0,8333	0,4167	-0,4167	2,0000
18.	721203	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
19.	721303	Blacharz samochodowy	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
20.	743501	Krojczy	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000

21.	833204	Operator sprzętu do robót ziemnych	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
22.	711301	Kamieniarz	0,8333	0,1467	-0,4167	2,0000
23.	913203	Pokojowa [w hotelu]	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
24.	915205	Szatniarz	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
25.	713602	Monter instalacji gazowych	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
26.	732108	Sortowacz – brakarz ceramiki	0,4167	0,2500	-0,1667	1,6667
27.	713302	Tynkarz	0,2500	0,1667	-0,0833	1,5000
28.	341503	Przedstawiciel handlowy	0,8333	0,5833	-0,2500	1,4286
29.	422202	Rejestratorka medyczna	0,4167	0,3333	-0,0833	1,2500
30.	343201	Księgowy [samodzielny]	0,5833	0,5000	-0,0833	1,1667

Zródło: opracowanie na podstawie ZAŁĄCZNIKA 3 do sprawozdania MPiPS-01 (T-II/P-4 zaleceń metodycznych)

Analizując powyższą tabelę zawodów deficytowych należy stwierdzić, że takie zawody jak: robotnik gospodarczy, pracownik administracyjny, jak i opiekun w domu pomocy społecznej, pojawiły się w niej przede wszystkim dlatego, że znaczna część miejsc pracy w tych zawodach miała formę zatrudnienia subsydiowanego. Były to głównie prace interwencyjne, staże i przygotowania zawodowe w miejscu pracy. Tych grup nie należałoby brać pod uwagę w momencie próby określenia znaczenia ich z uwagi na ich deficytowość na opoczyńskim rynku pracy.

Najsilniejszym deficytem, biorąc pod rozwagę średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w 2008 roku okazały się - obok wymienionych powyżej - takie grupy zawodów jak : blacharz budowlany, kierowca autobusu, pomoc kuchenna, salowa, kierownik działu marketingu i sprzedaży, administrator systemów komputerowych, nauczyciel języka polskiego, specjalista do spraw kadr, kreślarz techniczny, asystentka stomatologiczna, instruktor nauki jazdy, asystent bankowości, opiekunka środowiskowa, instruktor rekreacji ruchowej, recepcjonista, , intendent, maglarz, sortowacz surowców wtórnych, konserwator części.

- **393 zawodów nadwyżkowych** (według sześciocyfrowego kodu zawodów) czyli takich na które było mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż osób bezrobotnych zarejestrowanych w tych zawodach. **316** zawodów wśród zawodów nadwyżkowych, to te ze wskaźnikiem równym „0” i nie przekraczającym zera, co oznacza, że napływowi osób bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy. 30 spośród zawodów nadwyżkowych, uszeregowanych wg wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, przedstawia Tabela 13.:

Tabela 13. Zawody nadwyżkowe w powiecie opoczyńskim w 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2008 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2008 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w 2008 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1	512301	Bufetowy [barman]	0,6667	0,9167	0,2500	0,7273
2	828501	Monter mebli	0,1667	0,2500	0,833	0,6667
3	833104	Kierowca ciągnika rolniczego	0,1667	0,2500	0,0833	0,6667
4	512302	Kelner	0,8333	1,4167	0,5833	0,5882
5	341601	Zaopatrzeniowiec	0,333	0,5833	0,2500	0,5714
6	233201	Nauczyciel przedszkola	0,3333	0,5833	0,2500	0,5714
7	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	1,0000	1,7500	0,7500	0,5714
8	722304	Tokarz	0,5000	0,9167	0,4167	0,5455
9	522107	Sprzedawca	12,2500	23,5000	11,2500	0,5213
10	223301	Lekarz weterynarii	0,0833	0,1677	0,0833	0,5000
11	224201	Położna	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
12	233108	Nauczyciel nauczania początkowego	0,1667	0,3333	0,167	0,5000
13	311101	Laborant chemiczny	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
14	514103	Kosmetyczka	0,5833	1,1667	0,5833	0,5000

15	821103	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
16	823205	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	0,0833	0,1667	0,0833	0,5000
17	933104	Robotnik magazynowy	0,3333	0,7500	0,4167	0,4444
18	931301	Robotnik budowlany	4,0000	9,0833	5,0833	0,4404
19	713604	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,2500	0,6667	0,4167	0,3750
20	915204	Portier	0,2500	0,6667	0,4167	0,3750
21	913207	Sprzątaczką	2,0833	5,6667	3,5833	0,3676
22	932103	Pakowacz	0,3333	0,9167	0,5833	0,3636
23	711102	Górnik odkrywkowej eksploatacji złóż	0,0833	0,2500	0,1667	0,3333
24	713803	Monter rurociągów przemysłowych	0,0833	0,2500	0,1667	0,3333
25	721403	Monter konstrukcji stalowych	0,0833	0,2500	0,1667	0,3333
26	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,4167	1,2500	0,8333	0,3333
27	916201	Robotnik placowy	3,0000	9,1667	6,1667	0,3273
28	743604	Szwaczka	2,5833	11,7500	9,1667	0,2199
29	741104	Rzeźnik wędliniarz	0,8333	3,8333	3,0000	0,2174
30	732109	Szklifierz ceramiki	0,3333	1,5833	1,2500	0,2105

Źródło: opracowanie na podstawie ZAŁĄCZNIKA 3 do sprawozdania MPiPS-01 (T-II/P-4 zaleceń metodycznych)

Największa nadwyżka siły roboczej w 2008 roku dotyczyła grupy osób – **Bez zawodu** – nie ujętej w tabeli. Sytuacja ta nie podlega jednak analizie z uwagi na fakt, że głównie są to osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym ale również ze średnim ogólnokształcącym, będących w trakcie dalszej kontynuacji nauki.

Wśród osób posiadających zawód, najwyższym poziomem średniej miesięcznej nadwyżki podaży siły roboczej w 2008r., okazały się grupy: sprzedawca, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista], ślusarz, szwaczka, pedagog, technik mechanik, handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec], monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, malarz budowlany, mechanik samochodów osobowych, mechanik –

operator pojazdów i maszyn rolniczych, elektromonter instalacji elektrycznych, cukiernik, piekarz, stolarz, krawiec, dozorca, sortowacz.

- **17 zawodów zrównoważonych** (według sześciocyfrowego kodu zawodów), co oznacza, że w tych zawodach na opoczyńskim rynku pracy w 2008r. zachowana była równowaga, tzn. zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiadało liczbie osób poszukujących pracy w tych właśnie zawodach. Zawody zrównoważone przedstawia Tabela 14.:

Tabela 14. Zawody zrównoważone w powiecie opoczyńskim w 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2008 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2008 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w 2008 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1	419101	Pracownik biurowy	8,0833	7,5000	-0,5833	1,0778
2	813201	Operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych	3,83333	4,1667	0,3333	0,9200
3	123901	Kierownik wewnętrznej jednostki gdzie indziej niesklasyfikowany	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
4	213903	Specjalista zastosowań informatyki	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
5	232120	Nauczyciel religii	0,16667	0,1667	0,0000	1,0000
6	241205	Specjaliści do spraw rachunkowości	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
7	322404	Terapeuta zajęciowy	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
8	347203	Lektor	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
9	411101	Sekretarka	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
10	412104	Fakturzystka	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
11	421301	Asystent usług pocztowych	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
12	522108	Sprzedawca w stacji paliw	0,2500	0,2500	0,0000	1,0000

13	712901	Konserwator budynków	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
14	714202	Lakiernik wyrobów drzewnych	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
15	721202	Spawacz ręczny gazowy	0,7500	0,7500	0,0000	1,0000
16	743702	Tapicer	0,0833	0,0833	0,0000	1,0000
17	813210	Wypalacz wyrobów ceramicznych	0,2500	0,2500	0,0000	1,0000

Źródło: opracowanie na podstawie ZAŁĄCZNIKA 3 do sprawozdania MPiPS-01 (T-II/P-4 zaleceń metodycznych)

WNIOSKI

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych to znaczący czynnik determinujący zwiększenie efektywności kształcenia zawodowego ze względu na jego odniesienie do potrzeb lokalnego rynku pracy. To zaś przyczynia się do poszerzenia kręgu osób żyjących na marginesie społeczeństwa a niejednokrotnie wręcz z niego wykluczonych. Należy prowadzić go systematycznie, gdyż tylko w ten sposób będzie można zagwarantować wskazanie rzeczywistych kierunków zmian i specyficznych tendencji.

Na podstawie opracowanego rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizy napływu osób bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów można wysunąć następujące spostrzeżenia:

- wśród zarejestrowanych bezrobotnych w 2008 roku w PUP w Opocznie przeważali głównie: sprzedawca; murarz, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]; robotnik placowy (zawód wynikający z form subsydiowanych zatrudnienia); szwaczka; robotnik gospodarczy (zawód wynikający z form subsydiowanych zatrudnienia); ślusarz; murarz; technik mechanik; robotnik budowlany; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]; krawiec; mechanik samochodów osobowych; sprzątaczką; kucharz; piekarz; fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług kosmetycznych]; stolarz;
- największy napływ bezrobotnych w powiecie opoczyńskim w 2008 roku zaobserwowano w zawodach: sprzedawcy; asystenci ekonomiczni [zawód szkolny: Technik ekonomista]; krawcy; szwaczki; murarze; ślusarze; pracownicy biurowi [zawód szkolny: Technik prac biurowych]; technik mechanik, mechanicy pojazdów samochodowych, kucharze oraz pracownicy fizyczni: robotnik placowy; robotnik gospodarczy; robotnik budowlany; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; sprzątaczką.

- największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców oraz największe szanse na uzyskanie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy odnotowano dla takich zawodów jak: pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]; sprzedawca; pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]; operator maszyn do formowania wyrobów ceramicznych; szwaczka; magazynier; murarz; kucharz; mechanik pojazdów samochodowych; frezer; piekarz; kierowca samochodu ciężarowego; robotnik budowlany; oraz pracownicy fizyczni tj. sprzątaczką, robotnik placowy i robotnik gospodarczy – oferty te wynikają przede wszystkim z zatrudnienia w ramach form przeciwdziałania bezrobociu takich jak: staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prac interwencyjnych i robót publicznych;

W większości organizatorami wolnych miejsc pracy w ramach form subsydiowanych były jednostki samorządu terytorialnego i administracji publicznej, wykorzystując głównie środki Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego jak również lokalne zakłady branży ceramicznej, przedsiębiorcy prowadzący działalność handlową, usługową, i z zakresu przetwórstwa przemysłowego.

- najmniejsze szanse uzyskania zatrudnienia w powiecie opoczyńskim miały osoby zarejestrowane min. w takich zawodach jak: fizyk, chemik, matematyk, inżynier systemów komputerowych, architekt, inżynier elektronik, pielęgniarka, nauczyciel muzyki, prawnik legislator, specjalista bankowości, politolog, technik mechanizacji rolnictwa, agent celny, organizator usług hotelarskich, policjant służby prewencji, plastyk, muzyk, kasjer handlowy, szef kuchni, pomoc dentystyczna, fryzjer damski, górnicy, brukarze, meliorant, zbrojarz, hartownik, mechanik autobusów, monter elektronik – naprawa sprzętu audiowizualnego, przedzarz, gorseciarka, kaletnik, palacz pieców zwykłych, konwojent, wozak, itp.

Wymienione wyżej zawody miały zerowy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy.

- zawody generujące długotrwałe bezrobocie to głównie: sprzedawcy, murarze, ślusarze, szwaczki, sprzątaczkę, robotnicy budowlani, robotnicy gospodarczy, robotnicy placowi, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, ceramicy, górnicy, ogrodnicy, pracownicy obsługi biurowej.

Możliwości zatrudnieniowe stwarzają w większości lokalne firmy handlowe, handlowo-usługowe, transportowe, budowlane i przetwórstwa przemysłowego itp.

Opoczyński rynek pracy charakteryzuje się dużą przewagą zawodów nadwyżkowych nad deficytowymi. Zawody zrównoważone nie mają na niego większego wpływu.

Rynek ten wykazuje dużą nierównowagę między podażą a popytem na pracę z uwagi na przekrój zawodowy osób pozostających w ewidencji osób bezrobotnych w PUP w Opocznie.

- z analizy zawodów deficytowych wynika, że w powiecie opoczyńskim występowało w 2008 roku największe zapotrzebowanie na takie zawody jak: opiekun w domu pomocy społecznej, frezer, archiwista, operator myjni, pracownik administracyjny, technik fizjoterapii, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, fizjoterapeuta, bibliotekarz, dekarz, magazynier, nauczyciel języka obcego, technik geodeta, listonosz, glazurnik, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, blacharz samochodowy, krojczy, kamieniarz, pokojowa [w hotelu], monter instalacji gazowych, tynkarz, przedstawiciel handlowy, rejestratorka medyczna, księgowy [samodzielny].
- wśród zawodów nadwyżkowych największy wskaźnik nadwyżki dotyczył głównie następujących zawodów: bufetowy [barman], monter mebli, kierowca ciągnika rolniczego, kelner, zaopatrzeniowiec, nauczyciel przedszkola, kierowca samochodu ciężarowego, tokarz, sprzedawca, lekarz weterynarii, położna, laborant chemiczny, kosmetyczka, rzeźnik wędliniarz, kierowca operator wózków

jezdniowych, operator maszyn do obróbki skrawaniem, monter konstrukcji stalowych, szklifierz ceramiki.

Na dzień sporządzenia Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych inwestycja w jednej z gmin powiatu opoczyńskiego, która dotyczyła uruchomienia zakładu produkcyjnego, zajmującego się formowaniem opakowań szklanych jest na etapie prowadzenia prac wykończeniowych hali produkcyjnej, które mają zakończyć się jesienią 2009r. W dobie pojawienia się oznak kryzysu gospodarczego w kraju, zatrudnienie pracowników w firmie zostało wstrzymane. Poprawa sytuacji na rynku pracy, wpłynie na uruchomienie procesu rekrutacji pracowników.

Działający na terenie miasta Opoczno i powiatu opoczyńskiego oraz tomaszowskiego zakład ceramiczny, z uwagi na sytuację na rynku pracy wstrzymał realizację planów inwestycyjnych, dotyczących budowy nowego zakładu produkcyjnego na terenie powiatu. Wstrzymany został również proces rekrutacji nowych pracowników do pracy w zakładzie. W miejsce osób, które zostały objęte zwolnieniami grupowymi lub posiadali umowy o pracę na czas określony, najbardziej pożądanym jest obsadzenie stanowisk: operator maszyn i urządzeń ceramicznych, elektryk, automatyk, pracownik magazynu z obsługą wózka widłowego. Przewidywane są również przyjęcia w ramach zorganizowania stażu pracy i przygotowania zawodowego dorosłych, osób zarejestrowanych w PUP w Opocznie w zakładach produkcyjnych na terenie powiatu opoczyńskiego i Tomaszowa Maz., omawianego zakładu branży ceramicznej.

Przedstawiony „Raport zawodów deficytowych i nadwyżkowych” został opracowany na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie i przedstawia zjawiska, jakie zachodzą na opoczyńskim rynku pracy.

Informacje, które zostały zawarte w niniejszym raporcie, należy przyjmować z rezerwą i nie traktować ich, jako jedyne źródła informacji na temat kierunków rozwoju lokalnego rynku pracy ponieważ zgłaszane miejsca pracy w dużym stopniu wynikają z subsydiowanych form zatrudnienia.

Sporządził:

Edyta Pacan
Pośrednik Pracy

Powyższe opracowanie „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim w 2008 roku” dostępne jest na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie www.pupopoczno.pl w zakładce Statystyka.